

VASTUVÕETUD TEKSTID

P9_TA(2020)0169

Turism ja transport 2020. aastal ja pärast seda

Euroopa Parlamendi 19. juuni 2020. aasta resolutsioon transpordi ja turismi kohta 2020. aastal ja pärast seda (2020/2649(RSP))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse kodukorra artikli 132 lõikeid 2 ja 4,
- A. arvestades, et turism on mitmeid valdkondi hõlmav majandustegevus, millel on ulatuslik mõju majanduskasvule, tööhõivele ja sotsiaalsele ja kestlikule arengule;
- B. arvestades, et turismisektor annab tööd 22,6 miljonile inimesele, mis moodustab 11,2 % kogu ELi tööhõivest, andis 2019. aastal 9,5 % ELi SKPst ja aitab edendada tasakaalustatud piirkondlikku struktuuri ning avaldab positiivset mõju regionaalarengule; arvestades, et ELis on ohus vähemalt 6,4 miljonit töökohta;
- C. arvestades, et turismil ja eriti massiturismil on nagu igasugusel inimtegevusel mõju kliimamuutustele, samuti avaldab see mõju keskkonnale ja majandusele, näiteks suureneva reostuse, bioloogilise mitmekesisuse vähenemise, ummikute, taristu hoolduskulude ja hinnatõusu kujul; arvestades siiski, et sektor on võtnud endale kohustuse kiirendada liikumist säästva turismi poole ja tagada, et see aitab heitkoguste vähendamisele suunatud algatuste kaudu kaasa Euroopa ja rahvusvaheliste kliimaeesmärkide saavutamisele;
- D. arvestades, et turism moodustab paljusid sidusrühmi ühendava keeruka väärtusahela, millel on otsene seos reisijateveoga;
- E. arvestades, et COVID-19 on tähtsaimate majandussektorite seast kõige negatiivsemalt mõjutanud transpordi-, kultuuri- ja turismisektorit, kus on tekkinud laiaulatuslik töötus, mis mõjutab eelkõige hooajatöötajaid ja haavatavas olukorras olevaid inimesi;
- F. arvestades, et tervisekriis on eriti rängalt mõjutanud kultuuriobjekte ja -asutusi, festivale ja muuseume, sest neli turisti kümnest valib oma sihtkoha seal pakutavate kultuurivõimaluste alusel;
- G. arvestades, et võttes 13. mail 2020 vastu teatise turismi ja transpordi kohta 2020. aastal ja pärast seda (COM(2020)0550) ning turismi- ja transpordipaketi, astus komisjon esimese vajaliku sammu, et toetada meie väärtusliku transpordi- ja turismisektori taastumist COVID-19 puhangust;

- H. arvestades, et komisjoni teatis „Euroopa kui maailma soosituim turismisihtkoht – uus Euroopa turismi tegevuskava“, milles esitatakse ELi turismi strateegia ja tegevuskava (COM(2010)0352) võeti vastu 2010. aasta juunis ning sellest on möödunud kümme aastat;
- I. arvestades, et alates Lissaboni lepingu jõustumisest 2009. aastal on ELile antud toetav pädevus, mille eesmärk on koordineerida ja täiendada liikmesriikide meetmeid selles valdkonnas¹;

Euroopa turismi ja transpordi taastamise kavad pärast COVID-19 puhangut

1. on veendunud, et transpordi- ja turismisektori püsijäämise ja konkurentsivõime tagamiseks on vaja nii kiiret, lühiajalist kui ka pikaajalist toetust ning kõnealuse sektori lisakahjude minimeerimiseks ja selle pikaajalise kestlikkuse saavutamiseks tuleb samal ajal tingimata rakendada meetmeid, mis annavad turistidele taas Euroopasse ja Euroopas reisimiseks kindlustunde; rõhutab, et praegune kriis annab ka ajaloolise võimaluse muuta ELi turism kaasaegsemaks, kestlikumaks ja puuetega inimestele paremini kättesaadavaks ning hakata seda käsutama tööstuse ökosüsteemina, millel on investeerimiseesmärgid, inimkapital, tehnoloogilise innovatsiooni vajadused ja tulemusnäitajad, samuti suure tähtsusega sektorina, mis saab anda panuse 2050. aasta kliimaneutraalsuse eesmärkide saavutamisse;
2. rõhutab, et praeguses kriisis, kus paljud transpordiettevõtted võitlevad ellujäämise eest, on äärmiselt oluline jätkata investeerimist strateegilisse transporditaristusse ELi tasandil; lisaks rõhutab, et transpordisektori taastamise kavad peaksid koos praeguse transpordisektori päästmisele suunatud toetusega keskenduma uuenduslikele kasvuvõimalustele;
3. väljendab heameelt teatise „COVID-19 – etapiviisiline ja kooskõlastatud tegevus liikumisvabaduse taastamiseks ja sisepiiridel tehtava kontrolli kaotamiseks“ üle, mille komisjon võttis vastu paketi osana, ning ettepaneku üle kasutada etapiviisilist ja kooskõlastatud tegevust eesmärgiga naasta inimeste piiranguteta vaba liikumise juurde; nõuab, et ELi tasandil loodaks mehhanism piisavalt madala nakatumismäära kindlaksmääramiseks ning et tagataks sellise määra ühetaoline kohaldamine kogu ELis; nõuab, et komisjon toetaks turismi taaskäivitamist soovitusega tõsta esile säästvat turismi ning muuta usaldusväärset sertifitseeritud ettevõtteid ja sihtkohad keskkonnasõbraliku, sotsiaalselt vastutustundliku ja majanduslikult tasuva reisimise ja turismi eestvedajateks; väljendab heameelt komisjoni algatuse üle, mille eesmärk on tagada kaupade, eelkõige toidu ja meditsiiniseadmete pidev liikumine kogu ELis, ning kõigi algatuste üle, mille eesmärk on tagada ELi siseturu täielik toimimine ilma põhjendamatu kontrollide ja viivitusteta;
4. kinnitab veel kord mittediskrimineerimise põhimõtte tähtsust riigisiseste ja piiriüleste piirangute järkjärgulisel kaotamisel ning ELi tasandil kokku lepitud meetmete vastastikusel tunnustamisel ning rõhutab, kui oluline on vältida üksikute liikmesriikide vahelisi lepinguid (nn turismikoridorid), mis veelgi kahjustaks tervisekriisis juba niigi rängalt kannatanud liikmesriikide majandust ning eriti nende turismisektorit; tunneb muret asjaolu pärast, et mitu liikmesriiki on hiljuti kehtestanud ühepoolsed meetmed, mis lisaks sellele, et need võivad kahjustada ühtse turu toimimist ja avaldada negatiivset

---

¹ Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 195 lõige 1.

mõju miljonite ELi kodanike elule, annavad ka turismile ja usaldusele uue löögi; nõuab seetõttu tungivalt, et komisjon takistaks liikmesriike rakendamast mis tahes diskrimineerivaid ja mitteepidemioloogilisi meetmeid, mis seaksid Schengeni ala terviklikkuse kahtluse alla ja takistaksid Euroopa reisi- ja turismitööstuse kiiret taastumist;

5. rõhutab vajadust toetada ja edendada ELi turismipiirkondi ja teha selleks muu hulgas külastajatele atraktiivseid pakkumisi, kui vastavate piirkondade epidemioloogilised tingimused ning sotsiaal- ja tervishoiunõuded seda võimaldavad; peab oluliseks, et nii ettevõtjad kui ka nende kliendid järgiksid ja rakendaksid täielikult kõiki tervishoiu-, hügieeni- ja sanitaarnõudeid, näiteks suhtlemisdistsantsi hoidmise meetmeid, et tagada külastajatele turvalised tingimused; nõuab, et kogu ELis kehtestataks ühtsed hindamiskriteeriumid, mille põhjal saaks eristada piirkondi, kus on nii sinna suunduva kui ka sealt väljuva turismi jaoks ohutu keskkond; toetab vajadust tagada ja säilitada kõrgeimal tasemel ohutus ja turvalisus, mille jaoks saaks kasutada koostalitlusvõimelist digitaaltehnoogiat (nt komisjoni spetsiaalset teabelehekülge või digitaalse innovatsiooni keskusi), et aidata reisi- ja turismitööstust ning turiste, pidades samal ajal kinni üksikisikute eraelu puutumatus ja andmekaitseõigustest; rõhutab, et välja tuleks töötada varajase hoiatamise süsteem, mis hoiatab turiste tõhusalt võimalike terviseohtude eest nende sihtkohas, et karantiini- ja evakueerimisprotokollid oleksid kohesed ja tõhusad;
6. tunnistab rahvusvaheliste reisijate tähtsust meie turismisektori jaoks; kutsub seetõttu komisjoni ja liikmesriike üles hindama võimalust järk-järgult kaotada ELi välispiiridel kohaldatavad mittehädavajaliku reisimise piirangud, kahjustamata seejuures rahvatervist ja ohutust, võttes arvesse epidemioloogilist olukorda igas asjaomases kolmandas riigis ja töötades COVID-19 kaitsemeetmete vastastikuse tunnustamise nimel, eelkõige lennunduses, järgides Rahvusvahelise Tsiviillennunduse Organisatsiooni standardeid ning Euroopa Liidu Lennundusohutusameti (EASA) ja Haiguste Ennetamise ja Tõrje Euroopa Keskuse (ECDC) ühisdokumendis „COVID-19 puhangust tingitud tervisealane ohutusprotokoll lennunduses: tegevussuunised lennureisijate ja lennupersonali juhtimiseks seoses COVID-19 pandeemiaga“ mis on suunatud Euroopa õhustranspordi ohutule taaskäivitamisele, ning nõuab tungivalt nende kiiret rakendamist;
7. rõhutab piiriüleste ja hooajatöötajate tähtsust turismisektori teenuste osutamisel, kuna neil on majanduse taastamiseks tehtavates jõupingutustes keskne osa, ning nõuab meetmeid, mille eesmärk on soodustada nende liikuvust ja kaitsta nende õigusi, mis hõlmab ka kehtivate õigusaktide paremat rakendamist;
8. väljendab heameelt seoses komisjoni teatisega „COVID-19: suunised transporditeenuste ja -ühenduse järkjärguliseks taastamiseks“, samuti suuniste üle, mis põhinevad põhimõtete raamistikul ja ühistel vahenditel, mis aitavad taastada kogu ELis igat liiki transporditeenused kooskõlastatud, mittediskrimineerivate ja proportsionaalsete meetmete kaudu;
9. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles leppima kokku ajutistes, proportsionaalsetes ja mittediskrimineerivates meetmetes, mis on kooskõlas teaduslike tõenditega, et hõlbustada turvalist transiiti ja riikidevahelisi liikumisi, tuginedes usaldusväärsele riskihindamisele ning järgides näiteks Maailma Terviseorganisatsiooni (WHO) ja Haiguste Ennetamise ja Tõrje Euroopa Keskuse (ECDC) kindlaks määratud rahvusvahelisi standardeid; rõhutab, kui oluline on tagada ELi tasandil kokku lepitud

meetmete vastastikune tunnustamine, et taastada ELi piires toimuv ja rahvusvaheline reisimine; rõhutab lisaks, et tõkestamismeetmete rakendamine ja nende leevendamine ei tohi mingil juhul tuua kaasa ELi kõrgete ohutus- ja turvalisusstandardite alandamist transpordis;

10. rõhutab, et sõeluuringud on tõhus vahend viiruse leviku vähendamiseks ja usalduse loomiseks juhtudel, kui suhtlemisdistantsi hoidmine ei ole võimalik, tingimusel et on olemas kiired, usaldusväärsed ja taskukohased sõeluuringumeetodid; kutsub komisjoni üles koostöös ECDC ja liikmesriikidega korrapäraselt hindama nendele tingimustele vastavate testide olemasolu ning võimaluse korral korraldama kooskõlastatud hankeid, et tagada parimad võimalikud tingimused ja hind; nõuab tungivalt, et komisjon ja liikmesriigid kasutaksid kõiki olemasolevaid rahastamisvahendeid, et tagada kodanike tasuta testimine;
11. rõhutab, et kui on kehtestatud ühised kriteeriumid epidemioloogilise olukorra hindamiseks, tuleks kaotada reisipiirangud ja piirikontroll piirkondades, aladel ja liikmesriikides, mille epidemioloogiline olukord on paranemas ja piisavalt sarnane; rõhutab, et epidemioloogilise olukorra paranemine on ohutu reisimise ja transpordi taastamiseks ning turismiteenuste taaskäivitamiseks esmase tähtsusega; kutsub lisaks komisjoni üles uurima koostöös liikmesriikidega tervise sõeluuringuks võetavate meetmete, nagu diagnostiliste testide (nt seroloogilised testid või tampooniproovid) ja transpordisõlmedest väljuvate reisijate kehatemperatuuri kontrolli teostatavust ja lisaväärtust; nõuab eri transpordiliikide jaoks ühiste hügieenimeetmete standardite ja üksikasjalike protokollide kehtestamist; on seisukohal, et iga veoettevõtja peaks kohaldama ühtseid meetmeid ühtlustatud viisil, et tagada prognoositavus ja selgus; on seisukohal, et tehnilised tegevusprotokollid tuleks seada ohutu reisimise eeltingimuseks;
12. väljendab heameelt komisjoni teatise üle „COVID-19: ELi juhend turismiteenuste pakkumise järkjärgulise taasalustamise ning majutus- ja toitlustusasutuste terviseeeskirjade kohta“ ning nõuab tungivalt, et liikmesriigid jagaksid seda juhendit piirkondliku ja kohaliku tasandi pädevate asutustega; kutsub sellega seoses komisjoni ja liikmesriike üles toetama nende meetmete rakendamisel rahaliselt reisi- ja turismisektorit, tehes seda täielikus koostöös turismi- ja reisitööstusega ning kooskõlas Euroopa roheline kokkuleppe ja digitaliseerimise eesmärkidega;
13. kutsub komisjoni üles koostama koostöös liikmesriikide ametiasutuste, turismi sidusrühmade ja rahvusvaheliste organisatsioonidega ELi ohutussertifitseerimise märgist ning selgeid ja tõhusaid terviseprotokolle, millega tagatakse, et ELi turismirajatised, reisibürood ja -korraldajad vastavad kõrgeimatele hügieeni- ja ohutusnõuetele, et soodustada ELi suunistel põhinevate erimeetmete rakendamist, suurendada ELi liikmesriike külastavate reisijate usaldust, julgeolekut ja ohutust ning toetada sektori taastamist;
14. kutsub komisjoni üles esitama ettepaneku sätestada ühised ELi normid COVID-19-ga seotud vautšerite väljastamise tingimuste kohta, säilitades samal ajal tarbijakaitse kõrge taseme, arvestades, et vautšeriga nõustumine peab tarbijale olema alati vabatahtlik, ning mõjutamata seejuures ettevõtjate kohustust maksta reisijatele hüvitist ELi õiguses sätestatud aja jooksul, eesmärgiga muuta vautšerid atraktiivsemaks ja usaldusväärsemaks ning vältida järjekordset ebaühtlast rakendamist, mis põhjustab tarbijate erinevat kohtlemist ning konkurentsimoonutusi transpordi- ja turismiturul; nõuab lisaks tungivalt, et komisjon kasutaks kõiki tema käsutuses olevaid vahendeid, et

tagada ELi õiguse nõuetekohane jõustamine ja ühtne kohaldamine, ning edendaks vabatahtlikke vautšereid käsitlevate ühtlustatud normide kasutamist;

15. kutsub komisjoni üles uurima võimalust luua COVID-19 kriisist ja liikmesriikide sarnastest kavadest saadud kogemuste põhjal ELi reisiratistussüsteem ettevõtetele, et kindlustada rahaline likviidsus, et tagada reisijatele tagasimaksud ja kodumaale toimetamise kulud ning õiglase hüvitus pankroti korral tekkinud kahju eest; on lisaks arvamusel, et turistide tuleks ergutada reisikindlustust sõlmima;
16. kutsub komisjoni üles algatama muu hulgas kogu ELi hõlmava teaberakenduse kaudu reisi- ja turismiteemalise ELi teavituskampaania, mille eesmärk on propageerida ELi sisest reisimist, taastada kodanike usaldus reisimise ja turismi vastu COVID-19 ajal, harida turistide kehtivate tervishoiu- ja ohutusmeetmete alal ning luua ELi turismi kaubamärgi kaudu kestlikud ja ühtekuuluvusega seotud väärtused; nõuab, et kestliku, vastutustundliku ja ligipääsetava turismi arengu tagamisel oleks kesksel kohal nn turvalise ja aruka sihtkoha põhimõte;
17. nõuab, et ELi tasandil võetaks kasutusele mehhanism, millega kehtestatakse teaduslikel tõenditel ning usaldusväärsel ja ühtsetel andmetel põhinev ohutuse ja turvalisuse künnis reisi piirangute kaotamiseks või kehtestamiseks, ning et valmistataks ette asjakohane järelevalvetase ja tegevuskava epidemioloogilise keskkonna mis tahes halvenemise puhuks; rõhutab sellega seoses vajadust konkreetsema ja üksikasjalikuma tegevuskava järele, et jälgida ja hinnata kavandatud järkjärgulist strateegiat COVID-19 kriisist väljumiseks;
18. kutsub komisjoni, liikmesriikide ametiasutusi ja sidusrühmi üles tegema koostööd, et koostada COVID-19 nakkuse võimaliku teise laine jaoks võimalikult kiiresti selged suunised ja valmisolekukavad, milles käsitletakse nakkuste ennetamise ja tõrje meetmeid reisi- ja turismisektoris, pidades silmas, et prognooside kohaselt võib liikumiskiirangute meetmete pikendamise põhjustada sellel aastal SKP 16 %-lise vähenemise;
19. väljendab heameelt TERA programmi üle, mis aitab liikmesriikidel katta riiklike lühendatud tööaja kavade ja sarnaste meetmete kulusid, et aidata ettevõtetel turismisektoris töökohti kaitsta; rõhutab lisaks, kui oluline on investeerida ümberõppesse, digitaaluskuste koolitusse ja töökohtade toetamise algatustesse, millega ennetatakse jätkuvat töökohtade kadumist ja pandeemiast tingitud sotsiaalset ebavõrdsust;

Suurem solidaarsus ja koordineerimine ELi turismisektoris

20. rõhutab, kui oluline on liikuda tõelise Euroopa turismipoliitika suunas, mis aitab märkimisväärselt kaasa liidu konkurentsivõime suurendamisele selles sektoris, ning edendada selleks liikmesriikide ja piirkondade koostööd ja luua võimalusi lisainvesteeringuteks ja innovatsiooniks; tuleb meelde, kui oluline on vältida turismiteenuste ühtsel turul ülereguleerimist ning kõrvaldada ja vältida regulatiivseid vastuolusid ja dubleerimist, tagades turismisektorit mõjutava poliitika ja õigusaktide parema kooskõlastamise;
21. väljendab heameelt komisjoni ettepaneku üle korraldada Euroopa turismi tippkohtumine, millel osaleksid ELi institutsioonid, turismiettevõtted, piirkonnad,

- linnad ja sidusrühmad, et arutleda Euroopa turismisektori tuleviku üle, ning toetab kestliku, uuendusliku ja vastupanuvõimelise Euroopa turismi ökosüsteemi tegevuskava 2050. aastani („Euroopa turismi tegevuskava aastani 2050“) koostamist; kutsub seetõttu komisjoni üles võtma selle dialoogi tulemuste põhjal 2021. aastal vastu uue ELi turismistrateegia ja tegevuskava, et ELi turismi kaubamärgi abil säilitada Euroopa positsioon juhtiva reisisihtkohana; rõhutab, et pikaajaline strateegia peab sisaldama sektori digitaliseerimise kava ja turismipiirkondade taastamise kavasad; rõhutab, et strateegia peab toetama sektori rohepööret protsesside kohandamise ning taristute ja rajatiste uuendamise abil; rõhutab, et komisjon peaks tähelepanelikult jälgima selle nõuetekohast rakendamist;
22. tervitab komisjoni algatust, millega nähakse ette paindlikkus riigiabi eeskirjade raames; toonitab aga teostatavate projektide ja konkurentsivõime, samuti sotsiaalsete ja keskkonnanormide ning selgete ja sektoripõhiste suuniste vajalikkust transpordi- ja turismisektoris, et võimaldada tulemuslikku koordineerimist kõigi liikmesriikide vahel ning tagada, et riiklikke hüvitusskeeme kasutatakse õiglaselt, õigeaegselt ja proportsionaalselt ja need kehtestatakse piiratud ajaks, et võidelda COVID-19 puhangu põhjustatud kahjudega, moonutamata põhjendamatult konkurentsi;
23. rõhutab, kui oluline on tõhustatud koostöö ELi, riiklike, piirkondlike ja kohalike ametiasutuste ning kõigi asjaomaste sidusrühmade vahel, et tegeleda turismiga seotud valdkondadevaheliste küsimustega; kutsub sellega seoses komisjoni üles koostama ELi turismistrateegiat, mis hõlmaks konkreetsemat ja üksikasjalikumat, lühikeste, keskmise pikkusega ja pikaajaliste eesmärkidega tegevuskava ning ÜRO kestliku arengu eesmärke, ja tegema ettepanekut, et liikmesriigid seaksid endale selged, strateegilised ja tulemustele suunatud eesmärgid; nõuab, et Euroopa Parlamendi ja liikmesriikidega kooskõlastatult võetaks vastu nõuetekohane säästva turismi strateegia, mis hõlmab meetmeid, mida peavad kohaldama ja järgima kõik liikmesriigid, tööstusharud ja turistid;
24. rõhutab, et komisjoni 27. mail 2020 esitatud ettepanek ELi majanduse taastamise kava kohta, mis hõlmab tugevdatud pikaajalist ELi eelarvet (mitmeaastane finantsraamistik 2021–2027) ja uut 750 miljardi euro suurust majanduse taastamise vahendit, mille tingimuseks peaks olema struktuurireformide rakendamine ning ökoloogiliste ja sotsiaalsete standardite järgimine, on edasisteks läbirääkimisteks hea alus; tunneb heameelt turismi tunnustamise üle üheks majandustegevuseks, mida COVID-19 kriis kõige rohkem mõjutas; märgib, et uues majanduse taastamise vahendis (taasterahastu „NextGenerationEU“) märgitakse, et 2020. aasta teises kvartalis võib turismi käive väheneda rohkem kui 70 %, samal ajal kui peamised turismiga seotud investeerimisvajadused, mis moodustavad 161 miljardit eurot, on eri ökosüsteemide seas esikohal; palub komisjonil seada turismisektor majanduse taastamispaketis piisavalt tähtsale kohale ja välja anda suunised, et tagada liigse takistava halduskoormuseta kiire juurdepääs rahastamisele nii käimasolevate kui ka tulevaste programmide raames; rõhutab sellega seoses, kui olulised on investeeringud turismisektoris taaste ja vastupidavuse rahastamisvahendi kaudu, mis võimaldab välja töötada kogu ELi hõlmava säästva, paindliku ja konkurentsivõimelise turismisektori strateegia; on seisukohal, et ELi majanduse taastamise kava peab sisaldama võimalust anda turismisektorile täiendavat rahalist toetust vastavalt sellele, kui suur on reisi- ja turismisektori panus liikmesriigi SKPsse;
25. peab kahetsusväärseks, et järgmises mitmeaastases finantsraamistikus (2021–2027)

puudub säästva turismi jaoks eraldi eelarverida ning kahetseb, et praegu puudub konkreetne ja sihtotstarbeline rahastamisvahend, millega lähemal ajal sektori taastumist toetada; rõhutab, et äärepoolseimate piirkondade ja saarte puhul tuleks kaaluda erikohtlemist ja erimeetmeid;

26. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles kiiresti toetama transpordi-, kultuuri- ja turismisektori ettevõtteid, eelkõige VKEsid, kaasa arvatud makroettevõtted ja pereettevõtted, ning töötajaid, sealhulgas füüsilisest isikust ettevõtjaid nende likviidsuse juhtimisel, et aidata neil säilitada töökohti ja vähendada tarbetut halduskoormust; nõuab ühtlasi, et tihedas dialoogis sotsiaalpartneritega koostataks töötajate jaoks Euroopa raamistik, mis hõlmab kogu turismitööstuse väärtusahelat ja igat liiki töötajaid;
27. nõuab muudetud Euroopa VKEde strateegiat, milles võetakse arvesse COVID-19 mõju VKEdele ja esitatakse konkreetset taastealgatused koos tegevuskavaga, et neid aidata, kärpides bürokraatiat, vähendades rahastamisele juurdepääsu kulusid ja soodustades investeringuid strateegilistesse väärtusahelatesse kooskõlas ökosüsteemidel ja rohelisel kokkuleppel põhineva Euroopa tööstuspoliitikaga; tuletab meelde vajadust kohandada uute tervishoiu- ja ohutusmeetmetega, tehes olulisi investeringuid tarbijate ohutuse tagamiseks ja suhtlemisdistsantsist kinnipidamiseks ning võttes muid asjakohaseid ettevaatusmeetmeid; rõhutab, kui oluline on luua kogu ELis võrgustikke ja klastreid, mis võiksid viia parimate tavade, strateegiate ja koostoime ühtlustamiseni VKEde sektoris;
28. rõhutab, et tuhandetel ettevõtjatel, eelkõige VKEdele, on raskusi püsijäämisega ning paljusid neist ähvardab maksejõuetus; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles olukorda jälgima ja hindama tõhustatud erakorralise toetuse võimalust seoses juba välja kuulutatud vahenditega, võttes asjakohaseid meetmeid, et vältida ettevõtete pankrotti;

ELi tulevikukindla turismisektori väljakujundamine

29. rõhutab, et turismisektor sõltub suurel määral transpordisektorist ning seetõttu aitaks kõigi transpordiliikide kättesaadavuse, kestlikkuse ja ühenduvuse parandamine, säilitades samas kõigis transpordiliikides (maantee-, raudtee-, lennu-, mere- ja siseveetranspordis) kõrgeima ohutustaseme, ELi turismisektorit märgatavalt tugevdada; rõhutab sellega seoses, et kuna 2021. aasta on Euroopa raudtee aasta ja transpordi heitkoguseid on vaja vähendada, peaks komisjon propageerima kõiki säästvaid alternatiivseid reisimisviise;
30. rõhutab vajadust edendada säästvaid reisimisviise, näiteks anda suuremat toetust jalgrattaturismi taristule ja õistele rongidele; rõhutab majanduslikku ja keskkonnakasut, mida säästvad transpordiliigid, näiteks jalgrattasõit, võivad turismile tuua, ning kutsub komisjoni üles edendama jalgrattasõidu taristut ja sellesse investeerima, et sellist turismi soodustada;
31. rõhutab, et kõigil liikmesriikidel peab olema arenenud, nüüdisaegse, turvalise ja säästva taristu võrgustik, et hõlbustada reisimist kogu ELis ning muuta äärepoolsemad liikmesriigid Euroopa-sisese ja rahvusvahelise turismi jaoks kättesaadavamaks; kutsub seetõttu komisjoni üles toetama puuduvate piiriüleste raudteeühenduste taastamist, kontrollima olemasoleva taristuvõrgu toimivust ning tegema viivitamata ettepanekuid lisameetmete kohta vähimarenenud ja äärepoolseimate piirkondade jaoks, kus võrgud on sageli kõige vähem välja kujundatud ja vajavad eritähelepanu; märgib, et ELi

piirialad hõlmavad 40 % liidu territooriumist ja kolmandiku selle elanikkonnast; palub komisjonil tagada, et liikmesriikidel on asjakohane kava 2030. aastaks kogu TEN-T põhivõrgu ja 2050. aastaks üldvõrkude lõpunihitamiseks, näidates ära ajakava ja eelarvevahendite kättesaadavuse, ning palub keskenduda eelkõige piiriülestele lõikudele, eriti liikmesriikides, kus ei ole selles vallas edusamme tehtud; juhib tähelepanu sellele, et see hõlmab hädavajalikku ühtse Euroopa taeva projekti, mida on küll ELi tasandil juba aastaid blokeeritud, kuid mis muudaks Euroopa lennunduse ühtaegu ohutuks, tõhusaks ja kestlikuks;

32. kutsub komisjoni üles uurima kriisiohjamise mehhanismi teostatavust ja võimalikku kasu ELi turismisektorile, mitte üksnes selleks, et asjakohaselt ja kiiresti reageerida praegusele COVID-19 puhangule, vaid ka selleks, et valmistuda tulevasteks sarnase iseloomu ja ulatusega väljakutseteks; rõhutab, kui oluline on lisada sellesse mehhanismi rahastamislahendused lühiajalise rahaliste vahendite nappuse ületamiseks ning näha ette ka keskmise tähtajaga ja pikaajalised raamistikud ja strateegiad; palub komisjonil avaldada suunised, mis põhineksid turismisektori parimatel tavadel selliste ulatuslike kriiside korral nagu praegune pandeemia, ning hõlbustada asjakohaste veebiplatvormide arendamist ja koordineerimist, kus sidusrühmad saavad parimaid tavasid jagada ja teavet vahetada;
33. nõuab tungivalt, et komisjon esitaks ettepaneku uue kaasava Euroopa sotsiaalturismi kava kohta, mis järgiks algatuse Calypso mudelit ja võimaldaks haavatavatel ühiskonnarühmadel kasutada riiklikke turismivautšereid teistes liikmesriikides asuvates seotud ettevõtetes, kes samuti pakuvad oma kodanikele sotsiaalturismi programmi; märgib, et paljud liikmesriigid rakendavad selliseid programme väga heade tulemustega, ning usub, et oleks väga kasulik muuta need kavad ELi tasandil koostalitlusvõimeliseks;
34. juhib tähelepanu sellele, et ELi ühine lähenemisviis aitaks suurendada turismisektori konkurentsivõimet, parandades selle kodanikele suunatud kommunikatsioonistrateegiat; rõhutab ELi rolli turismisektori koordineerimisel, mida tuleks veelgi parandada, võttes ELi lisaväärtusega meetmeid ja hõlbustades parimate tavade vahetamist liikmesriikide vahel; nõuab põhjendamatu haldus- ja maksukoormuse vähendamist, ettevõtete loomise toetamist ning piiriülese müügi ja teenuste edendamist;
35. rõhutab rahvusvahelise koostöö tähtsust reisi- ja turismisektoris ning julgustab ELi institutsioone jätkama dialoogi ja koostöö edendamist ÜRO Maailma Turismiorganisatsiooniga (UNWTO);
36. on seisukohal, et uue tehnoloogia esilekerkimine ja edasine digiteerimine suurendaksid märgatavalt reisi- ja turismisektori atraktiivsust ning et kasutajasõbralikud platvormid ja uued ärimudelid suurendaksid sektori kasvu, konkurentsivõimet ja jõukust; on seetõttu veendunud, et olemasoleva tööjõu korrapärane koolitamine ja ümberõpe turismisektoris on äärmiselt oluline ning et erilist tähelepanu tuleb pöörata digioskustele ja innovatiivsele tehnoloogiale;
37. kutsub komisjoni üles hindama võimalust luua veebipõhine viisataotlusprotsess (säilitades samal ajal Euroopa piiride kindla kaitse), mis võiks tuua Euroopasse rohkem rahvusvahelisi turiste; märgib, et COVID-19 puhang on näidanud, kui tähtis on innovatsioon ning kui vajalik muuta teenuste osutamise kontseptsiooni, hõlmates ka teenuseid, mis võimaldavad inimestevahelisi kontakte tõhustada; kutsub seetõttu

komisjoni üles uurima Euroopa turismisihtkohtadele juurdepääsu andmise võimalusi odava ja kiire e-viisa kaugtaotlemise teel, mida võimaldataks heausksetele kolmandate riikide kodanikele, kes vajavad viisat ja kelle biomeetrilisi andmeid kogutaks igal juhul, niipea kui riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteem (EES) täielikult toimima hakkab;

38. juhib tähelepanu sellele, kui oluline on uutele ärimudelitele tuginedes edendada säästvat turismi ja aidata kaasa töökohtade loomisele, looduslike ökosüsteemide ja bioloogilise mitmekesisuse kaitsele ja taastamisele ning majanduskasvule ja konkurentsivõimele; kutsub komisjoni üles hõlbustama turismi sidusrühmade, eelkõige väikeste majutusteenuste osutajate juurdepääsu ELi rahastamisele kõigis turusegmentides, kuna neile teenuseosutajatele tuleb pöörata erilist tähelepanu ja neid tuleb toetada; kinnitab, et selline rahastamine peaks toetama üleminekut säästvamatele, uuenduslikele, vastupidavatele ja kvaliteetsetele turismitoodetele ja -teenustele ning veelgi soodustama kestlikkust, hooajavälisest reisimisest ja turismivoogude geograafilisest hajutamisest; on veendunud, et turismisektori paremaks haldamiseks riiklikul, piirkondlikul ja kohalikul tasandil tuleb tagada liidu tasandil toetus ja koordineerimine, võttes muu hulgas kasutusele turismi säästvuse sertifitseerimise; rõhutab, kui oluline on edendada üleminekut massiturismilt muudele kultuuri- ja säästva turismi vormidele, mis austavad meie keskkonda ja kultuuripärandit;
39. rõhutab turismi tähtsust teatavates ELi riikides ja geograafilistes piirkondades, kus turismiga seotud teenused on sageli oluline tööhõive tagamise tegur ning kohaliku elanikkonna peamisi sissetulekuallikaid; palub komisjonil välja töötada kohandatud meetmed liikumisvabaduse ja transpordihenduste taastamiseks äärepoolseimate piirkondade ja saarte ning ELi mandriosa vahel; juhib tähelepanu sellele, et nende piirkondade jaoks on äärmiselt olulised spetsiaalsed ühendused ning täiendav rahaline ja haldustoetus; rõhutab, kui oluline on ELi turismistrateegias ja -algatustes keskenduda ranniku- ja merendusvaldkonnale, sealhulgas rahastamisvõimalustele ning müügievendus- ja kommunikatsioonivahenditele, ning tugevdada selliste turgude toimimist, võttes selleks kasutusele kohandatud poliitika koostöös sihtkoha sidusrühmade ja ametiasutustega; tuletab meelde, kui oluline on toetada pereettevõtteid, kes arendavad kohalikke või piirkondlikke turge ja edendavad kohalikku turismi, kuna nad annavad märkimisväärse osa Euroopa erasektori tööhõivest ja kujutavad endast loomulikku ettevõtluskultuuri inkubaatorit;
40. tuletab meelde, et kultuuriturism moodustab 40 % kogu Euroopa turismist ning 68 % eurooplastest kinnitab, et kultuuripärandi olemasolu, mis hõlmab kultuuriradu, sealhulgas Püha Jaakobuse teed (Camino de Santiago), mida tähistatakse 2021. aastal, mis on Jaakobuse aasta, mõjutab nende puhkusesihtkoha valikut¹; kutsub seetõttu komisjoni üles esitama järgmises kultuurivaldkonna töökavas liikmesriikidele selged, tulemustele suunatud strateegilised ja tegevuseesmärgid ning parandama kultuurivaldkonna praegust strateegilist raamistikku; rõhutab, et kultuurimälestistesse investeerimist tuleks vaadelda ja käsitleda kui kohaliku tasandi konkurentsivõime ja majanduskasvu parandamise vahendit, unustamata seejuures nende mälestiste olemuslikku väärtust meie kultuuripärandi osana, mida tuleb kaitsta, eelkõige kliimamuutuste ja massiturismi eest; kutsub komisjoni üles tugevdama Euroopa Regionaalarengu Fondist (ERF) rahastatavate kultuurimälestiste rahalist jätkusuutlikkust ja ergutama erasektori rahalistel vahenditel põhinevate rahastamiskavade väljatöötamist; nõuab ühtlasi programmi DiscoverEU eelarve

---

¹ Eurobaromeetri eriuuring nr 466 kultuuripärandi kohta, 12/2017.

suurendamist, mis võib märkimisväärselt edendada noorteturismi; rõhutab riigiabi saavate kultuuriasutuste erivajadusi praegusel taastamisperioodil, kuna nad peavad tagama külastajate turvalisuse ja säilitama oma majandusmudeli; palub komisjonil leida alternatiivsed toetusmehhanismid kultuuritöötajatele, kes suurel määral sõltuvad toimivast turismist;

41. juhib tähelepanu maa- ja agro-ökoturismi eelistele ning kutsub komisjoni üles edendama ja toetama algatusi, mis annaksid maapiirkondadele täiendavaid sissetulekuallikaid, looksid töövõimalusi, hoiaksid ära rahvastikukadu ja suurendaksid sotsiaalseid hüvesid; rõhutab Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondi (EAFRD) võimalikku rolli kohaliku ja maaturismi algatuste toetamisel, eriti programmi LEADER puhul, ning nõuab selle programmi piisavat rahastamist programmitöö perioodil 2021–2027; peab vajalikuks tugevdada maapiirkondades agroturismi, et mitmekesistada põllumajandustootjate, eelkõige väikeste põllumajandusettevõtete sissetulekuallikaid, ennetades sellega maa kasutamatajätmist ja rahvastikukadu ning toetades maamajandust; rõhutab sellega seoses vajadust suunata konkreetne eraldis agroturismile, millel on oluline roll põllumajandustootjate tulude mitmekesistamisel ja maapiirkondade arendamisel;
  42. juhib tähelepanu sellele, kui oluline on terviseturism, mis hõlmab ravi-, heaolu- ja spaaturismi; kutsub komisjoni üles vastavalt vajadusele edendama Euroopa terviseennetust, balneoloogiat, kestlikku raviturismi ja raviturismi mägedes; rõhutab, et säästva turismi taristu parandamiseks on vaja täiendavaid investeeringuid ning tähtis on suurendada Euroopa kuurortide ja healuturismi nähtavust; palub komisjonil ette näha täiendavad teaduspõhised rahastamisvõimalused, kuna raviturism võib ennetusmeetmete abil ja ravimitarbimise vähendamise teel vähendada tervishoiukulusid ning veelgi suurendada kestlikkust ja tööjõu kvaliteeti;
  43. rõhutab, kui tähtis on reisi- ja turismiteenuste kättesaadavus vananeva elanikkonna ning puudega või piiratud funktsionaalse võimekusega inimeste jaoks; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles aktiivselt edendama Rahvusvahelise Standardiorganisatsiooni ligipääsetavate turismiteenuste standardi arendamist ning tagama, et pärast vastuvõtmist rakendataks seda kiiresti ja nõuetekohaselt ning et teenuseosutajad järgiksid juba kehtivaid või rakendamisel olevaid asjakohaseid ligipääsetavusstandardeid; palub ühtlasi komisjonil püüda hõlbustada ELi puudega isiku kaardi võimalikku laiemat rakendamist ja tunnustamist;
  44. rõhutab spordi olulist rolli turismis, tuletades meelde, et spordiüritused ja sportimisvõimalused suurendavad turistide huvi Euroopa piirkondade vastu; juhib tähelepanu võimalustele, mis tulenevad sportlaste ja pealtvaatajate reisimisest spordiüritustele, mis võivad tuua turiste ka kõige kaugematesse piirkondadesse; rõhutab Euroopa gastronoomia, gastronoomiliste marsruutide ning hotelli-, restorani- ja toitlustusteenuste sektori tähtsust turismitööstusele ja kogu majandusele; rõhutab, et eelnimetatu tuleb seetõttu lõimida üldisesse turismistrateegiasse;
- o
o o
45. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon komisjoni presidendile, Euroopa Ülemkogu eesistujale ja nõukogu eesistujariigile.